

Abstrakt

Tato práce zkoumá roli cenových a necenových faktorů konkurenceschopnosti za pomoci indexu relativních exportních cen (Benkovskis a Wörz, 2016), který zachycuje změny kvality produktů. Nejprve replikujeme jejich model a testujeme spolehlivost indexu. Model poté využíváme pro analýzu změn konkurenceschopnosti produktů evropského rafinérského trhu. Role necenových faktorů konkurenceschopnosti, např. kvality, roste vzhledem k převisu nabídky ropných produktů nad klesající poptávkou a konvergujícím cenám. Výsledky ukazují, že problémy zastaralých komplexů západoevropských rafinérských a petrochemických firem nejsou způsobeny pouze klesající poptávkou, vysokými fixními náklady a nízkými maržemi, ale i necenovými faktory. Po vlně investic a konsolidaci trhu nalézáme nečekaně vysoké zvýšení kvality ropných produktů ve východoevropských zemích. Oba regiony jsou ale vystaveny tlaku rostoucích dovozů kvalitních produktů ze Středního východu, Ruska a USA. Tato práce poskytuje široký obraz vývoje cenové a necenové konkurenceschopnosti hlavních hráčů evropského rafinérského a petrochemického trhu.